ZAAWANSOWANY RAK PIERSI. WIEM WIĘCEJ!

Cykl „Sztuka rozmowy”

JAK ROZMAWIAĆ Z DZIEĆMI?

JAK PRZEKAZAĆ DZIECKU INFORMACJĘ O CHOROBIE?

- Staraj się przekazać tę informację najszybciej, jak tylko potrafisz.
- Dostosuj język i formę wypowiedzi do wieku dziecka.
- Wybierz bezpieczne miejsce rozmowy.
- Opowiedz dziecku, na czym polega terapia, którą będziesz przechodzić.
- Pozwól dziecku towarzyszyć Ci przy goleniu włosów/wybieraniu peruki.
- Przygotuj dziecko na swoje nieobecności i informuj je, kiedy wrócisz do domu.
- Nie ukrywaj przed nim emocji.

ZMIANY, KTÓRE MOŻESZ ZAOBSERWOWAĆ U DZIECKA W MILCZENIU:

- regresja rozwojowa
- lęk przed rozstaniem z rodzicem
- agresja wobec innych dzieci, chorego rodzica, opiekunów
- somatyzacja: bóle głowy, brzucha, nudności
- trudności w szkole
- rezygnacja z kontaktu z przyjaciółmi, z pasji
- zaniedbywanie własnych potrzeb i wyglądu
- przejmowanie odpowiedzialności za innych członków rodziny

Materiał opracowany przez Adriannę Sobol, psychoonkologa z Fundacji OnkoCafe – Razem Lepiej, wykładowcę WUM

PL2212066137 12/2022

Inicjator kampanii: NOVARTIS

Działania wspierają: Federacja Stowarzyszeń Amazonki; Polskie Amazonki Ruch Społeczny; Rak'n'Roll; Stowarzyszenie Pielęgniarek Onkologicznych; Fundacja OnkoCafe Razem Lepiej; Fundacja OmeaLife Rak piersi nie ogranicza

Cykl „Sztuka rozmowy”

JAK ROZMAWIAĆ Z DZIEĆMI?

Bardzo często mamy nie mówią dzieciom, co się z nimi dzieje. Uważam taką postawę za błąd. Dzieciom należy mówić prawdę, oczywiście w sposób dopasowany do ich wieku. Nawet małe dzieci mają świetnie rozwinięty bufor wyczuwania emocji, zawsze zauważą inne zachowanie mamy. Ich wyobraźnia podpowiada im najgorsze z możliwych wytłumaczeń dla takiej sytuacji, np. że mama mniej je teraz kocha. Nie można do tego dopuścić. Poza sposobem przekazywania informacji bardzo istotne jest miejsce. Powinno się to odbyć w bezpiecznych warunkach, niekoniecznie domowych. O chorobie i sposobach leczenia powinniśmy poinformować w najszerszy możliwy sposób. Konkurencją dla nas jako źródła wiedzy o naszej chorobie będzie Internet lub otoczenie, gdzie nasze dziecko uzupełni wszystkie luki w otrzymanej od nas informacji.

Dobranie odpowiedniej formy przekazu to klucz, który powinien być dostosowany do wielu czynników, m.in. wieku. Jeśli pacjentka tworzy rodzinę, w której jest dwoje rodziców, warto porozmawiać z dzieckiem wspólnie. Należy także zadbać o to, by nikt tej rozmowy nie przerwał. Musi być przeprowadzona od początku do końca tak, aby nie pominąć żadnej istotnej dla nas informacji. Jeśli pacjentka ma więcej niż jedno dziecko, a różnica wieku nie wynosi więcej niż 3 lata, można przeprowadzić tę rozmowę jednocześnie. W przypadku większej różnicy wieku konieczne będzie już dostosowanie języka i formy przekazu do każdego z nich oddzielnie.

Niepoinformowanie dziecka może przynieść wiele negatywnych skutków. Dzieci cierpią w ciszy, zastanawiając się nieustannie, dlaczego ich wewnętrzne odczucie niebezpieczeństwa z zewnątrz nie pokrywa się z zapewnieniami rodziców o tym, że takowe zagrożenie nie istnieje. Jeśli taki stan utrzymuje się przez dłuższy czas, może doprowadzić do regresji rozwojowej i trwałych zmian w zachowaniu. Istnieje także możliwość, że dziecko w wyniku tak silnego obciążenia emocjonalnego wykształci lepsze zdolności społeczne czy też szybkiego uczenia się, ale niestety może to iść w parze z parentyfikacją, czyli przejmowaniem przez nie roli rodzica. Jest to zjawisko mające długotrwały i znacznie utrudniający wpływ na ich dalsze życie.

O czym jeszcze warto pamiętać? Przede wszystkim o tym, aby w prosty sposób wytłumaczyć dziecku, na czym będzie polegać terapia i jak może wpłynąć na zachowanie pacjentki, podkreślając, że nie jest to wina dziecka. Nie trzeba oczywiście wchodzić w szczegóły, aby nie generować zbędnego lęku. Warto wspomnieć o możliwych zmianach w wyglądzie i harmonogramie codziennego życia rodzinnego. Nie należy znikać bez zapowiedzi, szczególnie na dłuższe pobyty w szpitalu. Pacjentka powinna jasno i klarownie powiedzieć, kiedy idzie do szpitala i kiedy wróci, aby dziecko mogło się spodziewać jej obecności w określonym czasie. Zadaniem rodziców dziecka jest w tej sytuacji wykształcić w nim pewność, że z każdym pytaniem powinno zwrócić się wyłącznie do rodziców.

Materiał opracowany przez Adriannę Sobol, psychoonkologa z Fundacji OnkoCafe – Razem Lepiej, wykładowcę WUM

PL2212066137 12/2022

Inicjator kampanii:
NOVARTIS

Działania wspierają:
Federacja Stowarzyszeń Amazonki
Stowarzyszenie Amazonki Ruch Społeczny
Rak'n'Roll
Polskie Towarzystwo Pielęgniarek Onkologicznych
Fundacja OnkoCafe Razem Lepiej
Fundacja OmeaLife Rak piersi nie ogranicza